

Příloha č. 1 Vyjádření SÚKL k doporučujícím zjištěním externího auditu

- 1.) Střety zájmů
- 2.) Veřejné zakázky, resp. IT zakázky
- 3.) Nájem na ulici Benešovská
- 4.) Externí tým pro vývoj a úpravy programového vybavení
- 5.) eRecept
- 6.) Pořizování produktů Oracle

1.) Střety zájmů

SÚKL uplatňuje kontinuální striktní postupy pro hlášení a řízení potenciálních střetů zájmů u svých zaměstnanců. Tyto nastavené postupy jsou v souladu s interním protikorupčním programem (IPP) SÚKL, který rozpracovává schválený Rezortní interní protikorupční program Ministerstva zdravotnictví České republiky na podmínky SÚKL a stanovuje povinnost každoročně vyhodnotit IPP, zejména z hlediska účinnosti a plnění všech jeho částí. Každý zaměstnanec je povinen v souladu s vnitřními předpisy deklarovat střet všech osobních zájmů již při svém nástupu do zaměstnání. V případě jakékoliv změny je povinen ji neprodleně nahlásit, stejně jako identifikaci potenciálního rizika souvisejícího s nezávislým výkonem jeho pracovní činnosti. Od zaměstnanců se každoročně vyžaduje písemné potvrzení, že nedošlo k žádným změnám za uplynulý rok. Vzhledem k těmto průběžným a soustavným kontrolám má SÚKL podrobný přehled o aktivitách svých zaměstnanců a může efektivně monitorovat a řídit případný střet zájmů každého jednotlivého zaměstnance.

Většina udělených oprávnění k jiné výdělečné činnosti se týká činností souvisejících s bytovými družstvy, správou osobního majetku nebo osobních "hobby" zájmů zaměstnanců. SÚKL v těchto případech nezaznamenal žádný střet zájmů, který by narušoval nebo ohrožoval zájmy Ústavu.

V měsíci září 2023, tedy ještě před zadáním a zahájením forenzního auditu, provedlo personální oddělení SÚKL prověření dodržování zákonných ustanovení § 81 odst. 1 a 2 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, dále jen "zákon o státní službě" (§ 81 odst. 1 uvádí, že „Státní zaměstnanec nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem....“; § 81 odst. 2 uvádí, že „Státní zaměstnanec může vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu pouze s předchozím písemným souhlasem služebního orgánu....“)

Při prověřování všech státních zaměstnanců v návaznosti na shora citované ustanovení bylo při provedené kontrole zjištěno, že:

a) 2 zaměstnankyně měly angažmá ve společnostech s ručením omezeným jako jednatelky těchto společností; v tomto případě zafungoval vnitřní kontrolní systém SÚKL, kdy bylo zjištěno, že zaměstnankyně nepřesně vyložily pravidla v zákoně o státní službě a domnívaly se, že v jejich konkrétních případech šlo v pozici jednatelek o správu vlastního majetku; na výzvu SÚKL okamžitě své jednatelství ukončily;

b) 7 zaměstnanců má angažmá ve společnostech, nicméně pouze jako společník nebo prokurista, což není v rozporu s ustanovením § 81 odst. 1 zákona o státní službě. Prokura byla navíc již hodnocena při výše zmíněné kontrole a zaměstnankyně má k výkonu této činnosti vydané rozhodnutí o schválení jiné výdělečné činnosti;

c) 16 zaměstnanců se angažuje ve spolcích, nadacích nebo fondech, které byly založeny za jiným než podnikatelským účelem. Účast, resp. členství (ani členství v jejich orgánech) v těchto neziskových organizacích nepodléhá úpravě dané zákonem o státní službě, neboť jsou založeny primárně za jiným účelem než za účelem dosahování zisku (např. k uplatňování společného zájmu);

d) 16 zaměstnanců má angažmá, resp. členství ve společenství vlastníků jednotek, které byly založeny za účelem správy vlastního majetku (bytová družstva za účelem zajišťování bytových potřeb svých členů). Dle výkladového stanoviska sekce pro státní službu účast, resp. členství, a to ani členství v jejich řídicích a kontrolních orgánech, nepodléhá úpravě dané zákonem o státní službě a není v jeho rozporu.

Audit byl zahájen až několik týdnů poté, co SÚKL provedl vlastní šetření, a není vyloučeno, že rozdíl, mezi 44 nalezenými zaměstnanci v rámci auditu a 41 zjištěnými záznamy v rámci šetření SÚKL mohl vzniknout například novým členstvím v bytovém družstvu apod., což je zcela v souladu se zákonem. Pro úplnost lze uvést, že od roku 2015 eviduje SÚKL celkem 101 žádostí o jinou výdělečnou činnost. Žádná z těchto žádostí není v kolizi, resp. střetu zájmů, s činností, kterou zaměstnanci vykonávají, nebo vykonávali (někteří z nich už u nás ani nepracují) v rámci zaměstnaneckého poměru. Nicméně provedený forenzní audit v těchto oblastech neprovádí specifické rozlišení důvodů vydání těchto oprávnění k výše uvedeným činnostem. Tento přístup může vést k nepřesné interpretaci skutečného stavu. SÚKL klade důraz na přesné vyhodnocení těchto situací, aby byla zajištěna správná interpretace faktů a ochrana integrity Ústavu. Auditní zpráva také, dle našeho názoru nesprávně vyvozuje závěr o neobvyklých tendencích při nakládání s majetkem a nestandardní či rizikové transakce SÚKL, včetně případů střetu zájmu současných nebo minulých vedoucích zaměstnanců, které není dále v auditní zprávě nikterak podloženo relevantními údaji. Audit také neodhalil střet zájmu žádného zaměstnance SÚKL s auditovanými dodavateli.

Považujeme za nezbytné také podotknout, že personální audit nebyl součástí zadání a není transparentně vysvětleno, proč se mu auditorská forma věnovala.

2.) Veřejné zakázky, resp. IT zakázky

Jak v kontrolované oblasti IT, tak veřejných zakázek obecně, nebyly zjištěny žádné větší nedostatky a **ani v jednom případě, dle znění auditní zprávy, audit neprokázal porušení podmínek zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“)**. Lze konstatovat, že většina auditních zjištění byla způsobena nedostatečným zajištěním podkladů ze strany auditora pro zjištění skutečného stavu dané problematiky, což bylo dáno mj. také tím, že dotčené útvary nebyly nijak zapojeny do auditního procesu ani připomínkového řízení.

Obecně platí, že v případě zadání veřejných zakázek nad 2 mil. Kč bez DPH (nadlimitní, podlimitní, dále také „VZ“) se plně postupuje v souladu s ZZVZ. Zadání zakázek pod tuto částku (veřejné zakázky malého rozsahu, dále také „VZMR“) je upraveno interními postupy, které jsou plně kompatibilní se ZZVZ a metodikou Ministerstva pro místní rozvoj.

Níže jen některá z pohledu SÚKL nejvýznamnější, rozporná a nejvíce mediálně spekulovaná tvrzení, resp. zjištění v oblasti veřejných zakázek:

Akceptace jediné nabídky

SÚKL zaznamenal v auditu opakované výtky auditorů k uzavírání smluv v řízeních, kde byly podané jediné nabídky, tzn. uzavření smlouvy v situaci, kdy je v řízení jediný účastník. SÚKL se proti této výtce

ohrazuje, neboť ZZVZ takový postup, aniž by muselo být zadávací řízení zrušeno, výslovně umožňuje, tzn. dle ZZVZ je to legitimní, zákonná a zadavateli běžně využívaná možnost postupu.

Smyslem řízení není dosažení nejnižší nabídkové ceny, ale uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem, který podal pro zadavatele ekonomicky nejvýhodnější nabídku. SÚKL vždy postupuje tak, aby byla vybraná nabídka ekonomicky nejvýhodnější a v souladu se ZZVZ a vnitřními předpisy. Veškeré veřejné zakázky SÚKL jsou transparentně uveřejňovány na profilu zadavatele. Pokud nabídku podal jediný účastník, řízení pak bylo v souladu se ZZVZ, resp. interními postupy pro VZMR a pokud splnilo všechny náležitosti lhůty postupoval zadavatel transparentně. Pro zadavatele není z ekonomických, kapacitních a časových důvodů nutné ani efektivní, aby řízení zrušil a vyhlášoval je opakovaně znovu; všichni potenciální dodavatelé měli možnost se do řízení přihlásit.

Auditem je SÚKL vytýkán postup, který je nejen zcela legitimní dle ZZVZ, ale také v rámci zadávání veřejných zakázek obvyklý, jak vyplývá ze statistiky „Výročních zpráv o elektronizaci a stavu veřejných zakázek“¹ (dále jen „Zpráva“) v části „Intenzita konkurence na nabídkové straně“, které Ministerstvo pro místní rozvoj (dále také „MMR“) každoročně zpracovává a předkládá vládě České republiky. Jak je ze statistik MMR patrné, podíl zakázek nadlimitních a podlimitních zadaných na základě jedné nabídky osciluje v letech 2018–2022 mezi 30–60 % u služeb a 47–69 % u dodávek. U průměrného počtu nabídek u veřejných zadavatelů lze např. v r. 2022 sledovat mírnější pokles u služeb (z 3,23 na 3,07) a dodávek (z 2,43 na 2,17) oproti r. 2021².

Intenzita konkurence na nabídkové straně dle údajů Zpráv 2018–2022:

Zpráva za r.	Ukazatel průměrného počtu podaných nabídek u zadaných zakázek veřejných zadavatelů	Podíl zakázek zadaných pouze na základě jedné nabídky v %	
		Na služby	Na dodávky
2018	1,69	58	69
2019	1,68	60 (36 viz Zpráva 2020)	68 (50 viz Zpráva 2020)
2020	3,29 (3,28 viz Zpráva 2021)	30	47
2021	3,36	30	47
2022	2,9	39	53

Údaje se týkají počtu nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek evidovaných v Informačním systému o veřejných zakázkách. Zprávy jsou na základě usnesení vlády každoročně vládě povinně předkládány do 30. 4. ministrem pro místní rozvoj a veřejně přístupné na stránkách MMR.

Z údajů SÚKL vyplývá, že v letech 2018–2023 se pohyboval průměrný počet nabídek mezi 1,97 – 2,81 a celkový počet smluv uzavřených na základě 1 nabídky 21–48 %, z toho VZ 14–55 %, což je pod statistickým průměrem.

Intenzita konkurence na nabídkové straně SÚKL 2018–2023:

¹ Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj. Výroční zprávy o stavu veřejných zakázek. Čl. Intenzita konkurence na nabídkové straně. Odkaz: [Výroční zprávy o stavu veřejných zakázek - Portál o veřejných zakázkách \(portal-vz.cz\)](#), dne 29.1.2024

² Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj. Výroční zprávy o stavu veřejných zakázek ČR za rok 2022. Čl. Intenzita konkurence na nabídkové straně. Graf č. 1. Odkaz: [Výroční zpráva o elektronizaci a stavu VZ za rok 2022.pdf \(portal-vz.cz\)](#) dne 29.1.2024

	VZ + VZMR celkem (služby, dodávky, stavební práce)						VZ	
	počet zakázek – počet			z toho smlouvy s 1 nabídkou		průměrný počet nabídek na 1 VZ+VZMR	smlouvy s 1 nabídkou	
Rok	VZMR	VZ dle ZZVZ	celkem	počet	podíl		počet	podíl
2018	27	7	34	11	32 %	1,97	1	14 %
2019	23	10	33	15	45 %	2,42	4	40 %
2020	23	13	36	14	39 %	2,81	3	23 %
2021	10	11	21	10	48 %	2,29	6	55 %
2022	18	14	32	13	41 %	2,28	5	36 %
2023	18	15	33	7	21 %	2,30	4	27 %

V auditní zprávě se uvádí, že auditoři identifikovali 9 případů z celkem 22 kontrolovaných zakázek, kde SÚKL akceptoval cenu na základě jediné podané nabídky, aniž by v zadávacím řízení byli přímo osloveni vybraní dodavatelé. Zároveň audit na více místech auditní zprávy konstatuje, že aby bylo zajištěno hospodárné, účelné a efektivní nakládání s veřejnými prostředky, měl SÚKL v případě jediné nabídky zvážit zrušení zadávacího řízení v souladu s ustanovením § 127 odst. 2 písmeno h) ZZVZ a zadat znovu s oslovením vybraných dodavatelů. **Tento závěr auditoři učinili i v případech kontroly nadlimitních řízení, kde vůbec není oslovování dodavatelů podle ZZVZ dovoleno, viz také vyjádření níže. Proti uvedenému tvrzení se důrazně ohrazujeme, neboť z dotčených 9 zakázek z celkem 22 kontrolovaných byly 4 nadlimitní, kde ZZVZ přímé oslovení vůbec nedovoluje, 3 podlimitní, kde sice je oslovení možné, ale jen za určitých podmínek a 2 byly VZMR, kde byli u obou zakázek vyzváni k podání nabídky 3 dodavatelé v souladu s interními postupy.**

Zrušení zadávacího řízení obecně (tj. VZ dle ZZVZ) z důvodů dle § 127 odst. 2 písm. h) ZZVZ je možností, nikoliv povinností zadavatele, zadavatel má možnost posoudit a rozhodnout, zda řízení zruší. Zrušení VZMR je limitováno vnitřními předpisy SÚKL, nikoliv ZZVZ.

Přímé oslovování vybraných dodavatelů

S výše uvedeným konstatováním auditu (tj. uzavírání smluv v případě podání jediné nabídky) souvisí také závěrečné doporučení oslovovat dodavatele přímo (také viz vyjádření SÚKL k akceptování jediné nabídky výše). SÚKL k tomu sděluje, že **ZZVZ neumožňuje libovolně přímo oslovovat dodavatele k podání nabídek, v případě zakázek nadlimitních přímé oslovení neumožňuje vůbec.** Zadavatel může, nikoliv musí, oslovit přímo dodavatele po uveřejnění výzvy k podání nabídek na profilu zadavatele pouze v případě zjednodušeného podlimitního řízení v souladu s ust. § 53 odst. 1 ZZVZ (pokud tak učiní, musí oslovit dle ZZVZ alespoň 5 dodavatelů). V případě jednacích řízení s uveřejněním lze dodavatele vyzvat k podání předběžných nabídek v souladu s § 61 ZZVZ a v případě jednacích řízení bez uveřejnění odeslat výzvu k jednání, výzvu k podání nabídek nebo zahájení jednání s dodavatelem v souladu s § 67 ZZVZ, viz také vyjádření SÚKL k akceptaci jediné nabídky.

Audit v doporučení vůbec nezohlednil, že interní postupy SÚKL povinně vyžadují návrh a přímé oslovení dodavatelů u VZMR a jednacích řízení bez uveřejnění (VZ), u podlimitních veřejných zakázek (VZ) je umožňují a u otevřených řízení (VZ) je vylučují, vše v souladu se ZZVZ.

Mimořádně nízká nabídková cena (MNNC):

V auditu se toto zjištění objevuje mnohokrát. K tomu SÚKL upozorňuje, že povinností zadavatele dle ZZVZ je provedení posouzení MNNC, nikoliv její vymezení již v zadávací dokumentaci. Smyslem institutu

MNNC je ochrana zadavatele proti uchazečům, kteří jednají s cílem zvítězit v řízení předložením ceny, za kterou není možno zakázku realizovat. Zákon v souvislosti s posouzením MNNC, respektive s rozhodnutím, že nabídka neobsahuje MNNC, neklade na zadavatele žádné nároky a neklade nároky ani na odůvodnění tohoto rozhodnutí. Samotný rozdíl mezi nabídkovými cenami nemůže odůvodnit identifikaci MNNC v nabídce vybraného dodavatele a zadavatel není povinen svůj postup v dokumentaci o zadávacím řízení blíže zdůvodňovat. Je pouze na zadavateli, jestli posoudí nabídkovou cenu jako MNNC, přičemž z dokumentace o zadávacím řízení musí plynout, že se zadavatel tímto posouzením u vybraného dodavatele zabýval a výsledek tohoto posouzení je součástí dokumentace o zadávacím řízení. Takový postup zadavatele je souladný se zásadou transparentnosti uvedenou v § 6 odst. 1 ZZVZ (např. rozhodnutí NSS v Brně čj. 1 Afs 42/2012-57 ze dne 17. 10. 2012 či rozhodnutí čj. ÚOHS-08499/2023/163). **Zadavateli ZZVZ neukládá způsob, jakým posoudí mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Zadavatel má jen povinnost posouzení provést, což SÚKL vždy řádně činí, zaznamenává i uveřejňuje v souladu se ZZVZ a dokumentovanými interními postupy SÚKL.**

Požadavek na posouzení i ostatních nabídek podaných v rámci řízení, nejen hodnocených jako ekonomicky nejvýhodnější.

Audit plošně nezohlednil využití zákonné možnosti zadavatele nejprve nabídky hodnotit podle daných kritérií a teprve poté posuzovat splnění podmínek účasti u vybraného dodavatele, aniž by zadavatel musel kontrolovat splnění účasti ostatních účastníků, tedy i těch, kteří nejsou ekonomicky nejvýhodnější. Zákon zadavateli umožňuje se rozhodnout, zda provede dříve hodnocení hodnocených kritérií, anebo posouzení splnění podmínek účasti (např. kvalifikace). Možnost zvolit posouzení splnění podmínek účasti pouze u vybraného dodavatele byla uzákoněna v ZZVZ na rozdíl od předchozího znění zákona zejména proto, aby byly ušetřeny kapacity zadavatele a zajištěno efektivní alokování zdrojů. Posouzení splnění podmínek účasti všech účastníků zadávacího/výběrového řízení je možností zadavatele a nikoli povinností. SÚKL primárně nejprve vyhodnotí ekonomickou výhodnost nabídek a následně posuzuje tu nejvýhodnější. **SÚKL vždy postupuje v souladu se zákonem, když po vyhodnocení nabídek podle hodnotících kritérií posuzuje splnění podmínek účasti jen u ekonomicky nejvýhodnější nabídky.** V případě, že je v zadávacím řízení jediný účastník, může být zadavatelem vybrán i bez provedení hodnocení v souladu se ZZVZ.

Předběžné tržní konzultace („PTK“).

Podle § 33 ZZVZ nejsou PTK povinné, zadavatel je oprávněn je vést s odborníky či dodavateli s cílem připravit zadávací podmínky a informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích, pokud to nenarušuje hospodářskou soutěž. Možnost využití PTK vč. souvisejících povinností je upravena v interní směrnici. Nastavit povinné využití PTK, byť u zakázek definovaných dle předem nastavených pravidel jako „významnější“, je nad rámec podmínek vyžadovaných zákonem a v budoucnu by mohlo evokovat zavádění výjimek a jejich zpětnou kontrolu, proč PTK naopak provedeny být nemusí.

Zjištění a doporučení nad rámec ZZVZ, nesprávné odkazy apod.

Některá konstatování či doporučení auditorů jdou nad rámec nebo zcela mimo zákonné povinnosti SÚKL, viz doporučení zrušit řízení v případě obdržení 1 nabídky, přímé oslovení dodavatelů či povinné využití PTK, byť u významnějších zakázek. Zpráva obsahuje v oblasti auditu veřejných zakázek množství formálních nepřesností, např. chybějící odkazy na konkrétní porušení právních předpisů, odkazy na nesprávné směrnice, pravděpodobně opět z důvodu nezajištění konkrétních podkladů auditorskou společností, které vedly k nesprávnému posouzení postupů u procesování veřejných zakázek (veřejné zakázky podle ZZVZ vs. veřejné zakázky malého rozsahu mimo ZZVZ, a proto ani nemohly být objektivně auditovány).

Zavádějící a spekulativní tvrzení

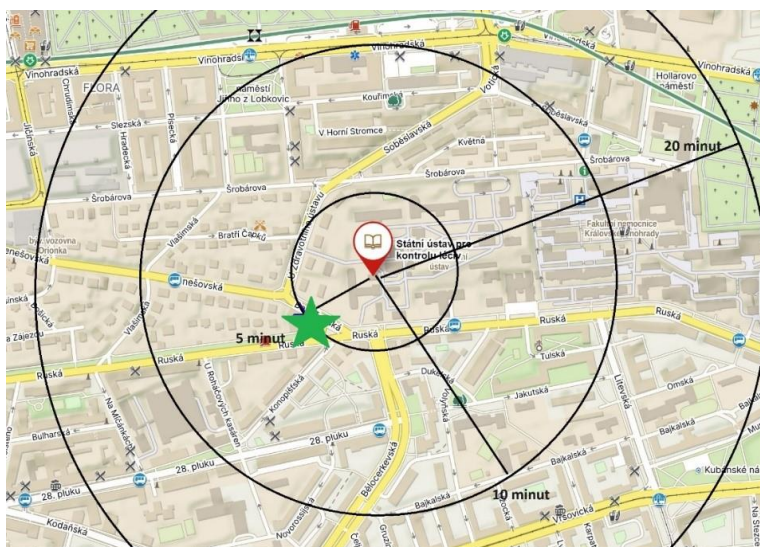
V auditu jsou opakovaně uváděny subjektivní úvahy a zavádějící spekulace auditorů. V auditní zprávě se např. uvádí, že způsob či postup provedení zadávacího řízení nebo vyhodnocení mimořádně nízké nabídkové ceny evokují u auditorů vysoké pochybnosti o rovném přístupu ke všem potenciálním dodavatelům, a to, aniž by konstatovali jakákoliv konkrétní pochybení vůči ZZVZ nebo interním postupům na straně SÚKL. **Takováto tvrzení považujeme za zcela irelevantní a nepodložená. Profesionálně a zodpovědně zpracovaný audit musí ve výsledku konstatovat skutečnosti, nikoliv se domnívat či vzbuzovat pochybnosti.**

Prověрка veřejných informací o dodavateli – auditem konstatovaná absence zveřejnění účetních závěrek či negativní informace o dodavateli.

Veřejně dostupný oficiální rejstřík, který by evidoval nedůvěryhodné dodavatele a který by bylo možné použít pro jejich vyloučení, neexistuje. Povinnost i možnost vyloučení účastníka řízení výslovně upravuje § 48 ZZVZ. V případě, že zadavatel nepožadoval prokázání ekonomické kvalifikace, neměl důvod zkoumat a ověřovat, zda účastník zveřejnil svou účetní závěrku.

3.) Nájem na ulici Benešovská

Zaměstnanci SÚKL jsou primárně umístěni v budově v areálu Státního zdravotního ústavu, která je ve vlastnictví státu. Vzhledem k postupnému rozšiřování zákonných povinností, které SÚKL zajišťuje, a následnému souvisejícímu nárůstu počtu zaměstnanců, již více než deset let tyto prostory nevyhovují svou kapacitou. Z tohoto důvodu je na základě nájemní smlouvy ze dne 12. 8. 2013 pronajat další objekt s kancelářskými prostory na ulici Benešovská. Jedním z nezpochybnitelných přínosů této budovy je její bezprostřední blízkost k SÚKL. Tato poloha nabízí mnohostranné a nesporné výhody, jak pro SÚKL, tak pro jeho zaměstnance. Pro SÚKL znamená úsporu značných nákladů, které by byly spojeny s přesuny zaměstnanců mezi různými budovami. Dále zde vzniká výhoda krátkých docházkových vzdáleností pro osobní jednání v hlavní budově SÚKL, do jídelny areálu nebo na konference a semináře, které SÚKL organizuje ve svých prostorách.

(obr. 1 - pější dostupnost do sídla SÚKL; zeleně označen pronajatý objekt na ul. Benešovská)

V posledních pěti letech SÚKL plánoval výstavbu nové administrativní budovy. Opakovaně žádal Ministerstvo zdravotnictví o finanční příspěvek pro její rychlou realizaci, zahájil již přípravné a projektové práce na vlastněném pozemku v areálu SZÚ a současně alokoval v průběhu několika let finanční zdroje ze svého rozpočtu, které měly být na stavbu využity. V srpnu minulého roku však Ministerstvo financí rozhodlo o převedení těchto prostředků do státního rozpočtu, což znamená, že aktuálně se s výstavbou nové budovy z finančních důvodů nepočítá a z tohoto důvodu budou znovu prověřeny další možnosti dislokace zaměstnanců.

SÚKL pravidelně ověřuje, zda podmínky nájmu stále zůstávají výhodné. V tuto chvíli nejsou známy žádné vhodné a volné objekty v lokaci srovnatelné s objektem na ulici Benešovská, tj. ve srovnatelné vzdálenosti (viz obr. 1), ani v širším okolí. Současně byly ověřeny (naposledy v březnu 2023) i kapacity s ohledem na čerpání home office a jiných nepřítomností u zaměstnanců. Ani v tomto případě nebylo zjištěno, že by mohlo dojít k redukci pronajatých prostor.

V roce 2022 proběhla rozsáhlá rekonstrukce pronajatého objektu, díky které došlo k dalšímu navýšení kapacity budovy. S pronajímatelem byl uzavřen dodatek ke smlouvě. Na základě tohoto dodatku došlo k navýšení nájmu o 21 000 Kč/1 měsíc za celou budovu. Byly vybudovány nové příčky v rámci kanceláří, byla vyměněna veškerá osvětlení za provozně levnější LED panely, byla utěsněna okna, díky čemuž se také výrazně šetří energie. Dále byly provedeny další rekonstrukce nejenom prostor, ale i vybavení.

Vhodnost nájemní smlouvy

Cena nájmu, kterou SÚKL platí, vzrostla v souvislosti s inflační doložkou za rok 2021 o 3,8 %, za rok 2022 o 15,1 %, tj. téměř o 20 %.

Přesto existuje několik důvodů, proč byla a je nájemní smlouva považována za vhodnou:

- SÚKL do loňského roku počítal s výstavbou vlastní budovy, jak bylo zmíněno výše, toliko přechodné stěhování by bylo logisticky velmi obtížné (zaměstnanci bychom navíc v krátké době stěhovali dvakrát - podruhé do nové budovy) a neefektivní z důvodů souvisejících nákladů na přestěhování; z tohoto důvodu převážil zájem na udržení smlouvy o pronájmu se stávajícím pronajímatelem.
- Budovy jsou propojeny bezdrátovou interní sítí SÚKL díky přímé viditelnosti obou budov.
- Obě budovy se nacházejí v těsné pěší vzdálenosti, což šetří finanční prostředky za přesuny zaměstnanců mezi budovami (dle zákona se tyto přesuny počítají do pracovní doby).
- Budova je částečně vybavena pronajímatelem v podobě některých elektrických spotřebičů, kuchyněk a dalším vybavení ve společných prostorech budovy a v roce 2022 byla zrekonstruována ze strany pronajímatele za účelem navýšení kapacity kancelářských prostor a snížení energetické náročnosti budovy.

Forenzní audit konstatoval, že současná nájemní smlouva pro objekt na ulici Benešovská je o zhruba 100 Kč/m²/měsíc vyšší ve srovnání s jinými komerčními budovami na Praze 10. Přestože audit odkazuje na obecné realitní servery, konkrétní budovy s nižším nájemným nejsou v něm specifikovány. V tomto kontextu je důležité zdůraznit, že SÚKL provedl vlastní šetření v roce 2022, které ukázalo, že v blízkosti hlavní budovy SÚKL nebyly dostupné žádné vhodné nemovitosti s obdobnými vlastnostmi jako je objekt na ul. Benešovská, a to ani v širším okolí (pronajatá budova na ulici Benešovská je částečně zařízena v podobě elektrospotřebičů, kuchyněk a dalších zařizovacích předmětů).

S ohledem na skutečnost, že SÚKL až do srpna 2023 plánoval výstavbu nové administrativní budovy, by jakékoliv přechodné stěhování zahrnovalo nákup nového vybavení, zajištění kompletní

IT infrastruktury, delší docházkové vzdálenosti pro zaměstnance, zavedení nových bezpečnostních systémů a samozřejmě nemalé náklady na samotné stěhování.

S ohledem na rozpočtové opatření a upuštění od snahy SÚKL v podobě výstavby vlastní administrativní budovy bude v roce 2024 opět zpracována analýza. Na základě této analýzy bude rozhodnuto o dalším postupu v oblasti dislokace zaměstnanců SÚKL.

4.) Externí tým pro vývoj a úpravy programového vybavení

Odbor informatiky nikdy nedisponoval týmem programátorů, který by měl v popisu práce vývoj, rozvoj a údržbu systémů, které pro SÚKL připravuje externí společnost. Aktuálně má odbor informatiky jednoho programátora, který vyvíjí jeden z interních systémů. Od roku 2018 do roku 2023 měl odbor informatiky maximálně 2 interní programátory.

Všechny důležité informační systémy jsou zajišťovány dodavatelským způsobem z důvodu nutnosti zajistit potřebnou kvalitu, rozsah prací, zastupitelnost a potřebné odbornosti. Pro vývoj jsou používány jak „klasické“ vývojové metody, kde je dopředu znám přesný rozsah systému, tak i moderní metody agilního vývoje, který je používán zejména u systémů, které je potřeba upravovat ve velmi krátkém čase a probíhají postupné iterace ve vývoji. Na tuto oblast využívá SÚKL i externí vývojový tým, který byl řádně vysoutěžen v otevřeném výběrovém řízení. Tento tým je možné variabilně upravovat dle aktuálních potřeb. V roce 2018 čítal tento tým 8 členů. Z uvedeného je zřejmé, že spekulace uvedená ve zprávě o překrývající se činnosti se zaměstnanci neodpovídá realitě.

V rámci forenzního auditu je rozporována nízká cena za poskytované služby. Zadavateli zákon neukládá způsob, jakým posoudí mimořádně nízkou nabídkovou cenu, a to ani analýzou. Zadavatel má jen povinnost posouzení provést, a to provedeno bylo, jak je zdokumentováno v hodnotící zprávě. Schopnost dodavatele poskytovat potřebné služby je dlouhodobě ověřena plněním závazků a bezproblémovým provozem množství vytvořených systémů – Externí identity, hlášení LEK13, DIS13, REG13, HSZ, HZ, HOPL, DIS18, MAH11r, Konopí, Nežádoucí účinky, Přehledy léčiv, lékáren, vyhrazených léčiv, Market report, Klinické hodnocení a mnoho dalšího.

Zadávání práce týmu i výkaznictví prošlo v průběhu let výrazným vývojem na základě získaných zkušeností. Aktuálně tým řídí na denní bázi přímo kmenový zaměstnanec odboru informačních technologií spolu s projektovým managerem dodavatele. Práce je programátorům zadávaná prostřednictvím elektronického nástroje. Bohužel auditoři s odpovědnými zaměstnanci ze jednotlivé útvary přímo nekomunikovali a nebyl projevěn jakýkoliv zájem o doložení těchto skutečností. Nelze vyloučit, že tak činili dle požadavku nebo alespoň s vědomím Mgr. Kateřiny Podrazilové, Ph.D., která ani neumožnila zapojení odborných útvarů do připomínkového řízení finálního textu auditní zprávy.

5.) eRecept

SÚKL je správcem a provozovatelem systému eRecept. Systém eRecept byl zařazen mezi kritickou infrastrukturu státu, což mimo jiné vyžaduje splnění vysokých nároků na zabezpečení dle zákona o kybernetické bezpečnosti a příslušného prováděcího předpisu. Systém eRecept funguje v režimu vysoké dostupnosti, která je dle smlouvy s dodavatelem stanovena minimálně na 99,85 % a která je každoročně ještě překračována.

Provoz systému eRecept je zajištěn ve dvou primárních a třetím záložním datovém centru. O spolehlivém a již rutinním využívání svědčí i blížící se milník 0,5 miliardy vystavených elektronických receptů. Systém eRecept je kontinuálně rozvíjen o nové funkcionality a moduly (sdílený lékový záznam,

eRecept na vysoce návykové látky, evidence záznamů o očkování, elektronický poukaz na zdravotnické prostředky, přeshraniční ePreskripce a eDispenzace, registr mandátů). Pracovníci SÚKL zajišťují nepřetržitý monitoring provozu systému eRecept, evidenci a zajištění veškerých přístupů do systému eRecept, koordinaci rozvojových projektů, zajištění souladu se strategiemi eGovernmentu, zajištění testování nových služeb, přípravu návodů a manuálů pro laickou i odbornou veřejnost, komunikaci se všemi stakeholdery, aktualizaci webových stránek ePreskripce, poskytování podpory laické i odborné veřejnosti (včetně infolinky) a veškeré další podpůrné služby pro bezchybný provoz systému eRecept. Náklady na infrastrukturu i systém a jejich údržbu a rozvoj plně odpovídají důležitosti tohoto systému.

6.) Pořizování produktů Oracle

Je potřeba upozornit, že k významným úsporám nákladů v této oblasti nedošlo pouze z důvodů využití dynamického nákupního systému Ministerstva vnitra (jak konstatuje audit), ale zejména aktivní politikou SÚKL v oblasti zajištění databázových služeb. Rozhodující změnou byl přechod na technologii Oracle Exadata Cloud at Customer a tím ukončení plateb za podporu licencí Oracle. V současné době je provoz technologie postaven výhradně na spotřebě universálních kreditů dle skutečné potřeby. Aktuální počet vlastněných on-premis licencí nemá vůbec vliv na náklady za provoz.

V rozporu s tvrzením v auditu bylo v rámci konsolidace licencí Oracle a přípravy pořizování uvedené služby Oracle EXA C&C provedeno několik úkonů předcházející konečnému rozhodnutí a zaslání požadavku na pořízení uvedené služby v rámci systému DNS MV ČR. V přípravném kroku byl proveden ze strany Oracle (výrobce technologie) odborný návrh výkonnostních parametrů podle aktuálně provozovaných systémů a navržena HW konfigurace EXA C&C. Dalším krokem bylo vypracování a předložení podrobné žádosti o stanovisko OHA (odbor hlavního architekta) k záměru pořídit uvedenou službu. SÚKL disponuje kladným stanoviskem OHA. V rámci probíhajícího auditu nebyla žádná dokumentace k nákupu EXA C&C a její konfiguraci ze strany auditorů od OIT vyžádána.

Aktivní prací odboru informačních technologií došlo v kontrolovaném období ke snížení nákladů na technologii Oracle o cca 45 %. Tato úspora nastala zejména přechodem na novou technologii EXA C&C a důslednou konsolidací, která předcházela tomuto kroku.

Závěr:

Audit podle běžných standardů musí ctít a dodržovat obecné zásady, tj. musí být přesný, jasný, stručný, objektivní, výstižný a konstruktivní. S ohledem na skutečnost, že v auditu nebyla identifikována žádná jednoznačná porušení zákona, nelze z těchto závěrů v tuto chvíli vyvozovat žádné právní důsledky. Z celkem 7 zjištění je 6 zjištění pouze doporučujícího charakteru a v jednom případě jsou doporučována opatření buď nad rámec povinností daných ZZVZ, anebo již po celou dobu auditem kontrolované období platná v aktuálních vnitřních postupech SÚKL.

V auditu zadaném na “dodržování pravidel hospodaření” by měly být obsaženy závěry nejen z výdajové části, ale také z části příjmové SÚKL. Auditóři se přesto soustředili pouze na jednu část hospodaření.

Je nutné zmínit, že připomínkové řízení návrhu auditní zprávy proběhlo pouze ze strany Mgr. Kateřiny Podrazilové, Ph.D. bez spolupráce odborných sekcí SÚKL, a to pouze v jedné jazykové a jedné stylistické korektuře. O nedostatečně provedeném připomínkovém řízení svědčí nejen výše popsané skutečnosti, ale také špatná identifikace auditovaného subjektu v nadpisu auditní zprávy nebo numericky špatně spočítané počty dnů k předložení nabídek v rámci VZ. Tyto skutečnosti pak zkreslovaly výsledek auditu a neopodstatněně vyznívaly v neprospěch procesů SÚKL.

Auditní zpráva je pro SÚKL, i přes formální výše popsané nedostatky a nepřesnosti, které vznikly nedodržením standardních postupů při realizaci forenzního auditu, cenným podnětem pro kontinuální zlepšování a aktualizaci interních procesů. SÚKL nejenom pro svou kontrolní činnost, ale i další procesy, využije všechny relevantní podněty k optimalizaci nastavení zadávání veřejných zakázek s důrazem na transparentnost, efektivitu a kvalitu.